

2025-12-08

Per e-post till

fi.remssvar@regeringskansliet.se

kopia till

fi.fma.b@regeringskansliet.se

Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Sammanfattning

Bankföreningen avstyrker promemorians förslag om att initiera en stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder. Insamlingen innebär att cirka 150 institut får en utökad administrativ börda som medför stora kostnader utan att det tillförs något betydande mervärde i förhållande till de omfattande undersökningar och analyser avseende hushållens skulder som främst Finansinspektionen redan i dag genomför. I det fall insamlingen ändå sätts i kraft bör den begränsas till att avse enbart bostadskrediter.

Övergripande synpunkter

Bankföreningen konstaterar att den föreslagna stickprovsinsamlingen går emot regeringens ambitioner om regelförenkling. Insamlingen innebär att ett stort antal företag får en utökad administrativ börda som medför stora kostnader utan att något betydande mervärde tillförs i förhållande till redan befintliga undersökningar.

Bankföreningen avstyrker promemorians förslag om att initiera en stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder. Avstyrkandet är i första hand baserat på det begränsade mervärde som följer av undersökningen relativt de omfattande undersökningar och analyser avseende hushållens skulder som främst Finansinspektionen redan i dag genomför. De mest omfattande och relevanta av dessa är:

- FALS, Fördjupad analys av hushållens lån och sparande: Omfattande stickprovsundersökning, vars uppgifter till stor del överlappar den nu föreslagna insamlingen, samt aggregerad data på portföljnivå. Cirka 30 institut omfattas.
- FAB, Fördjupad analys bolån: Omfattande och överlappande stickprov samt aggregerad data avseende bolån. Omfattar åtta institut.
- Konsumentkreditundersökning: Planerad totalundersökning. Mycket detaljerad (drygt 130 uppgifter), kvartalsvis statistikinsamling avseende olika typer av konsumentkrediter utan säkerhet. Omfattar alla institut som lämnar eller förmedlar sådana krediter till konsumenter.

En annan grund för avstyrkandet är att kravet på att lämna uppgifter är omfattande både till bredd och djup i och med att insamlingen avser alla institut som lämnar krediter (cirka 150 stycken), alla kunder i dessa institut och samtliga typer av krediter. Sammantaget kommer en mycket stor mängd uppgifter att samlas in varav merparten kommer att gallras efter det att individurvalet om cirka 92 000 individer har fastställts. Flertalet institut i Bankföreningens medlemskrets delar dock, trots den stora omfattningen, promemorians uppfattning att en totalinsamling är att föredra framför att enbart rapportera för de individer som ingår i urvalet. För mindre institut, där kanske enbart några få individer kommer att ingå i urvalet, kan dock synen vara annorlunda.

Ett ytterligare skäl för Bankföreningens ställningstagande är de integritets- och sekretessbaserade tveksamheter som uppkommer i och med att känsliga kunduppgifter rapporteras tillsammans med information om personnummer. Till exempel måste det bedömas om det är nödvändigt för SCB att ha uppgifterna för ett särskilt ändamål. Enligt Bankföreningen bör det framgå tydligt att det åligger myndigheten att avgöra nödvändigheten i inhämtandet av uppgifterna eftersom instituten saknar förutsättningar att själva bedöma det rekvisitet.

Synpunkter på förslag till uppgifter som ska samlas in

Promemorian föreslår att regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska samlas in. I promemorian föreslås ett antal uppgifter och det konstateras att SCB ska meddela verkställighetsföreskrifter.

Bankföreningen konstaterar att det för flera av de föreslagna uppgifterna är svårt att lämna konkreta synpunkter eftersom det saknas definitioner och tydliga beskrivningar. Föreningen förutsätter att SCB i ett eventuellt nästa steg remitterar förslag med exakta definitioner för de uppgifter som ska inhämtas.

Bankföreningen noterar att insamlingen verkat ha ett tydligt fokus på bolån. De uppgifter som efterfrågas har relevans för bostadskrediter medan flera uppgifter (amorteringskrav, värdet på säkerheten, start- och slutdatum för räntan) inte är aktuella eller relevanta för andra typer av krediter. Eftersom de efterfrågade uppgifterna i många fall kommer att vara mycket mer kostsamma att ta fram för icke-bostadskrediter än för bostadskrediter, samtidigt som en betydande del av informationsvärdet finns hos bolånen, bör det övervägas att begränsa insamlingen till bostadskrediter. En sådan ordning skulle dessutom avsevärt minska antalet institut som behöver lämna information och därmed minska den samlade administrativa bördan.

En generell synpunkt är att de uppgifter som eventuellt kan komma att begäras in bör definieras på samma sätt som i Finansinspektionens befintliga undersökningar, och då närmast i stickprovsundersökningen FALS. Denna undersökning är mycket

omfattande och till stora delar överlappande med den stickprovsundersökning som nu föreslås. Att använda liknande men annorlunda definitioner innebär ett omfattande och onödigt merjobb för de rapporterade institut som omfattas av FALS.

Bankföreningen invänder vidare mot promemorians skrivningar om att insamlade uppgifter kan komma att förändras över tid. Alla förändringar är kostsamma för instituten att genomföra och bör därför enbart göras om de är av mycket stor vikt. Det är också viktigt att eventuella förändringar kommuniceras i god tid innan de ska genomföras samt att det sker en koordinering med eventuella förändringar i FALS.

Avseende ikraftträdandet framgår av promemorian att SCB kommer att få meddela verkställighetsföreskrifter om när och hur uppgifterna ska lämnas. Bankföreningen vill framhålla att de rapporterade instituten behöver en förberedelsestid på 12-18 månader från det att definitioner och tekniska krav har blivit slutligt fastställda.

Nedan kommenteras var och en av de uppgifter som föreslås samlas in.

Kreditgivarens organisationsnummer,

- OK

Kredittagarens personnummer,

- OK

Kreditens utestående nominella belopp,

- OK

Kredittagarens andel av krediten,

- OK

Typ av kredit,

- Måste definieras, definitioner bör vara desamma som i Finansinspektionens stickprovsundersökning FALS.

Värdet på säkerheten,

- Måste baseras på vid rapporteringstillfället tillgänglig information. Det vore orimligt att behöva värdera samtliga säkerheter enbart i syfte att använda i stickprovsundersökningen.

Räntesats,

- OK

Start- och slutdatum för räntan,

- OK för bolån, svårt att se vad som avses för till exempel kortkrediter där räntan kan ändras exempelvis beroende på hur krediten används.

Amorteringskrav i kronor,

- Utgår från att det enbart avser bolån och de legala amorteringskraven?
Observera att amorteringskrav träffar en låntagares samlade bolån och inte

enskilda lån. Vidare bör noteras att låntagare kan ha tidsbegränsat undantag från amorteringskrav.

Genomsnittlig amortering under senaste 12 månaderna,

- Denna information är potentiellt mycket kostsam att få fram eftersom det kan behövas en genomgång av årets samtliga transaktioner. Svårt att förstå vad som avses om det gäller exempelvis kortkrediter.

Krediter som har bedömts vara kreditförsämrade enligt International Financial Reporting Standards 9, i tillämpliga fall

- OK

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Johan Hansing